

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра загального мовознавства та іноземних мов

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання кваліфікаційної роботи
для здобувачів спеціальності 014 «Середня освіта»
предметної спеціальності 014.02 «Середня освіта (Мова та зарубіжна
література (англійська))»
спеціалізації 014.021 «Англійська мова та зарубіжна література»
освітнього ступеня «Магістр»

Полтава 2024

Методичні вказівки до виконання кваліфікаційної роботи для здобувачів спеціальності 014 «Середня освіта» предметної спеціальності 014.02 «Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська))» спеціалізації 014.021 «Англійська мова та зарубіжна література» освітнього ступеня «Магістр». – Полтава: НУПП, 2024. – 47 с.

Укладачі:

А. П. Болотнікова, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри загального мовознавства та іноземних мов;

О. Л. Балацька, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри загального мовознавства та іноземних мов;

С. П. Галаур, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри загального мовознавства та іноземних мов;

Т. Г. Король, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загального мовознавства та іноземних мов;

Ю. О. Сирота, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри загального мовознавства та іноземних мов

Відповідальний за випуск: завідувач кафедри загального мовознавства та іноземних мов А. П. Болотнікова, кандидат філологічних наук, доцент.

Рецензент: О. М. Тур, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри психології та педагогіки.

Затверджено навчально-методичною

комісією факультету філології,

психології та педагогіки

Протокол № 1 від 29.08.2024 р.

19.13.06.01

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	5
1.1. Мета кваліфікаційної роботи	5
1.2. Керівництво кваліфікаційною роботою	8
2. ВИБІР ТЕМИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	8
3. ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	9
4. ОBOB'ЯЗКИ СТУДЕНТА ПІД ЧАС НАПИСАННЯ РОБОТИ	10
5. ДОБІР МАТЕРІАЛІВ ТА НАПИСАННЯ РОБОТИ.....	11
6. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	12
6.1. Структура роботи	12
6.2. Зміст роботи	12
6.3. Академічна доброчесність	17
7. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	19
7.1. Загальні вимоги	19
7.2. Нумерація сторінок	20
7.3. Нумерація розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів	20
7.4. Ілюстрації	20
7.5. Таблиці	21
7.6. Переліки	22
7.7. Примітки	22
7.8. Виноски	23
7.9. Покликання	23
7.10. Оформлення цитат	24
7.11. Перелік умовних скорочень	24
7.12. Мова та стиль наукового дослідження	24
8. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ	29
9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	31
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ЛІТЕРАТУРИ.....	37
Додаток А. Приклад титульного аркуша кваліфікаційної роботи	38
Додаток Б. Приклад оформлення реферату	39
Додаток В. Приклад оформлення змісту.....	40
Додаток Г. Приклад оформлення вступу	41
Додаток Д. Приклад оформлення розділів та підрозділів у роботі	43
Додаток Е. Приклади оформлення графічного матеріалу	44
Додаток Ж. Вимоги до оформлення бібліографічних описів	45
Додаток И. Оформлення списку використаних джерел у роботі	47

ПЕРЕДМОВА

Кваліфікаційна робота як вид наукової роботи має особливий характер. Перш за все, від інших наукових праць її відрізняє те, що вона виконує кваліфікаційну функцію. Через це основне завдання автора кваліфікаційної роботи – показати рівень своєї наукової кваліфікації, а також уміння самостійно проводити наукове дослідження та вирішувати поставлені наукові завдання.

У кваліфікаційній роботі інформація представлена у вигляді текстового та ілюстративного матеріалу, у котрому студент описує накопичені наукові факти, доводить теоретичну та практичну цінність відповідних положень.

Написання кваліфікаційної роботи – завершальний етап підготовки студентів, які мають на меті отримати освітній ступінь магістра, під час виконання якого студенти мають продемонструвати знання і навички, отримані ними протягом навчання. Якість виконання кваліфікаційної роботи головним чином залежить від уміння обирати результативні методи дослідження, у зв'язку з тим що саме вони дозволяють досягти поставленої мети та вирішити поставлені завдання. При роботі над кваліфікаційною роботою студент має використовувати як загальнонаукові, так і спеціальні методи наукового пізнання, котрі повинні бути обґрунтовані у кожному конкретному випадку їх застосування.

Завдання цих методичних вказівок – допомогти студентам з написанням та оформленням кваліфікаційної роботи, а також з організацією своєї науково-практичної діяльності. Методичні вказівки призначені для студентів спеціальності 014 «Середня освіта», наукових керівників та консультантів.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Мета кваліфікаційної роботи

Написання студентами кваліфікаційних робіт – важлива складова навчального процесу, одна із форм поглибленого вивчення теоретичних курсів, підсумковий контроль якості підготовки фахівців.

Кваліфікаційна робота – це результат самостійного дослідження студентом обраної теми, що передбачає глибоке вивчення наукових праць як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників, системний відбір та аналіз фактичного матеріалу, узагальнення явищ сучасної науки, уміння робити самостійні висновки.

Метою кваліфікаційної роботи є систематизація, закріплення та перевірка теоретичних знань студентів зі спеціальності; поглиблене вивчення студентом однієї із конкретних проблем методики навчання англійської мови чи методики навчання зарубіжної літератури; одержання нових результатів у вигляді наукових узагальнень, висновків, формулювання перспектив щодо дослідженої проблеми; ґрунтовне оволодіння навичками самостійної науково-дослідної роботи.

Необхідною умовою успішного виконання роботи є успішне оволодіння уміннями і навичками, передбаченими основними академічними дисциплінами відповідної спеціальності, набуття навичок самостійної науково-дослідницької роботи. У результаті виконання кваліфікаційної роботи здобувач отримує наступні компетенції:

ІК. Здатність розв'язувати складні проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

ЗК 1. Здатність застосовувати знання предметної області та кращі практики в професійній діяльності.

ЗК 7. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, володіння навичками критичного мислення у процесі пошуку, оброблення та аналізу інформації.

СК 1. Здатність забезпечувати навчання іноземної мови, формувати в здобувачів освіти ключові іншомовні компетентності, що відповідають їхньому освітньому рівню та освітнім потребам.

СК 2. Здатність комбінувати традиційні та інноваційні методи, технології і засоби навчання іноземної мови та зарубіжної літератури; добирати та використовувати ефективні навчальні матеріали; розробляти навчально-методичне забезпечення освітнього процесу з іноземної мови та літератури у закладах освіти, розробляти та оновлювати програми навчальної дисципліни.

СК 5. Здатність організовувати процес навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти, здійснювати індивідуальний супровід їх.

СК 7. Здатність планувати та організовувати наукове дослідження, творчий проект, обґрунтовувати, узагальнювати, оформляти згідно із сучасними вимогами та презентувати їхні результати, послуговуючись відповідним методологічним інструментарієм, та дотримуватися вимог академічної доброчесності.

СК 10. Здатність використовувати в професійній діяльності для організації успішної комунікації системні знання історії та теорії літератури, еволюції напрямів, жанрів і стилів, а також знання про основних представників вітчизняної та зарубіжної літератури, художні явища, тенденції розвитку літературного процесу, формувати в здобувачів освіти моральні та ціннісні орієнтації, усвідомлення особистих відчуттів, почуттів та емоцій.

СК 11. Здатність використовувати досягнення сучасної вітчизняної, зарубіжної педагогічної та психологічної науки для організації професійно-практичної, науково-дослідницької діяльності, самоосвіти та професійного розвитку.

Це дозволяє формувати такі програмні результати навчання, а саме:

ПР 1. Володіти комунікативними стратегіями з іноземних мов у професійному міжкультурному спілкуванні та практичній педагогічній діяльності з використанням сучасних мовних засобів.

ПР 2. Продувати іншомовні письмові тексти різного функціонального спрямування, демонструючи здатність критично осмислювати об'єктивну дійсність та аргументувати власне бачення ситуації.

ПР 3. Розуміти загальні властивості літератури як мистецтва слова та її роль у міжкультурній взаємодії, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПР 4. Досліджувати та пояснювати зміст і значення літературних текстів, як українських, так і зарубіжних, виявляючи їхні унікальні риси та роль у розвитку літератури.

ПР 5. Використовувати наукову, довідкову, методичну літературу рідною та іноземною мовами, сучасні методи обробки інформації для здійснення педагогічних досліджень в галузі професійної діяльності, критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел.

ПР 6. Володіти основами дослідницької та методологічної культури, керуватися принципами академічної доброчесності під час навчання, викладання та провадження наукової /творчої діяльності.

ПР 7. Добирати традиційні й інноваційні форми, методи та засоби навчання, інформаційно-комунікаційні технології відповідно до мети і завдань навчального заняття, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти; розміщувати та використовувати матеріали з урахуванням їхньої доцільності, функційності, естетичної привабливості, індивідуальних потреб учасників освітнього процесу, уміти розробляти й оновлювати навчальні програми.

ПР 11. Управляти навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують стратегічних підходів, інтегрувати

інновації у власну педагогічну практику, адаптувати їх до різних умов освітнього процесу та типів закладів освіти.

Кваліфікаційна робота повинна:

- відповідати сучасному рівню розвитку науки, бути написаною на актуальну тему;
- відображати загальнонаукові та спеціальні методи наукового пізнання;
- містити новий матеріал, що включає опис фактів, явищ і закономірностей або узагальнення раніше відомих положень з інших наукових праць;
- передбачати елементи наукової полеміки; наводити вагомі й переконливі докази на користь обраної концепції.

Починаючи роботу, студент повинен розподілити свій час та після вибору теми взятися за її розробку. З метою більш комфортної роботи над темою, своєчасного завершення та належного оформлення дослідження науковим керівникам та студентам пропонується такий графік контролю за ходом підготовки кваліфікаційної роботи до захисту:

№ з/п	Етапи роботи	Термін виконання
1.	Вибір теми	Листопад першого року навчання
2.	Підготовка календарного плану виконання кваліфікаційної роботи та затвердження його науковим керівником	Грудень першого року навчання
3.	Підготовка та узгодження розширеного плану-конспекту роботи	Грудень першого року навчання
4.	Підготовка чорнового варіанту теоретичного розділу роботи для першого читання науковим керівником	Вересень другого року навчання
5.	Робота над зауваженнями, урахування рекомендацій наукового керівника, подання чорнового варіанту на друге читання	До 01 жовтня другого року навчання
6.	Затвердження кінцевої редакції теми кваліфікаційної роботи	Жовтень другого року навчання
7.	Наповнення роботи науковими дослідженнями, підготовка чорнового варіанту практичної частини	До 20 листопада другого року навчання
8.	Подання роботи на читання науковому керівникові	До 01 грудня другого року навчання
9.	Доопрацювання кваліфікаційної роботи з урахуванням рекомендацій наукового керівника. Оформлення роботи, подання її науковому керівнику для підготовки відгуку та рецензенту для написання рецензії	До 20 грудня другого року навчання

10.	Написання відгуку науковим керівником, звітування на засіданні кафедри щодо завершення роботи	За тиждень до початку роботи ЕК
-----	---	---------------------------------

Практика підтверджує доцільність складання такого графіка контролю за ходом підготовки кваліфікаційної роботи, оскільки він дисциплінує виконавця, лімітує термін відведений на пошук літератури за темою та її опрацювання, організацію і проведення аналізу та обробки отриманих результатів, літературне й технічне оформлення роботи, підготовку її до захисту.

1.2. Керівництво кваліфікаційною роботою

1.2.1. Для керівництва написанням студентом кваліфікаційної роботи призначається науковий керівник роботи з-поміж науково-педагогічних працівників університету.

1.2.2. Обов'язки наукового керівника включають:

- а) надання допомоги студентові в уточненні змісту теми, затвердження календарного графіку її підготовки;
- б) надання студенту допомоги в підборі бібліографічних джерел;
- в) наукове керівництво та допомога в написанні кваліфікаційної роботи шляхом перегляду її частинами та в цілому, при чому науковий керівник повинен регулярно повідомляти про хід написання кваліфікаційної роботи студентом на засіданнях кафедри;
- г) допомога студентові у збиранні та отриманні необхідних додаткових матеріалів;
- д) написання відгуку на кваліфікаційну роботу, котрий має продемонструвати, наскільки успішно студент упорався з поставленим завданням.
- е) участь за необхідності в засіданні екзаменаційної комісії.

2. ВИБІР ТЕМИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Тему, наукового керівника, строки виконання й захисту кваліфікаційної роботи визначають та затверджують науково-педагогічні працівники на засіданні кафедри. Тематика робіт має стосуватися найважливіших проблем філології або методики навчання іноземних мов та бути пов'язаною з науково-дослідницькою темою, яку розробляють науково-педагогічні працівники кафедри, урахувати наукові інтереси викладачів, котрі керують написанням кваліфікаційних робіт.

Студент має право вибору теми кваліфікаційної роботи, може запропонувати свою тему з необхідним обґрунтуванням доцільності її розробки. Вибір студентом теми кваліфікаційної роботи – важливий етап її

підготовки. У якості теми кваліфікаційної роботи доцільно обрати проблему, над якою студент працював під час написання реферату, конкурсної роботи, у науковому гуртку, тощо.

Практика написання і захисту кваліфікаційних робіт свідчить, що найкращих результатів досягають ті студенти, які послідовно та глибоко вивчають певну проблему протягом усього періоду навчання. Під час проходження практики такі студенти більше уваги приділяють проблемі, яку досліджують, збирають та аналізують фактичний матеріал, поглиблюють свої знання.

Отже, тема кваліфікаційної роботи буде логічним завершенням дослідницької роботи студента, що проводилася протягом усього періоду навчання.

3. ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Першим етапом роботи над кваліфікаційною роботою є вибір теми. Після вибору теми студент звертається до наукового керівника за рекомендаціями, перед чим студенту важливо самостійно спробувати розробити план своєї роботи над обраною темою, обміркувати хід її підготовки, ураховуючи конкретні умови, у яких йому доведеться працювати. Це дасть можливість науковому керівнику зважити та врахувати здібності студента, його підготовленість до написання кваліфікаційної роботи, а, отже, зробити правильні висновки про те, яку надати йому допомогу саме там, де вона найбільш необхідна.

Ознайомлення з матеріалами, що мають відношення до вибраної теми дослідження, слід починати з аналізу відповідної наукової літератури, зокрема монографій, наукових статей тощо. На цьому етапі необхідно з'ясувати найбільш загальні, усталені погляди на досліджувану проблему, у чому допомогу можуть надати енциклопедії, довідники, словники.

Після цього необхідно укласти попередній план роботи. План – це основа дослідження, він повинен відображати зміст роботи, логічний зв'язок між структурними елементами. План є показником якості вивчення літератури, уміння студента визначити головне, найбільш істотне. Пункти плану повинні бути пов'язані між собою, кожне наступне питання повинно розвивати і доповнювати попереднє. Назви розділів, пунктів та підпунктів повинні бути чітко та ясно сформульовані, їхня назва не повинна дублювати назву роботи. У першому розділі роботи розглядають теоретичні положення, у наступних розділах на основі зібраних матеріалів – практичні питання.

Наступним етапом є робота з наявною науковою літературою з теми дослідження з метою написання теоретичної частини. Суттєво покращує зміст кваліфікаційної роботи використання іноземних джерел (рекомендоване використання – не менше 20 % від загальної кількості джерел у списку літератури). Після підбору необхідної літератури студент має вивчити її та здійснити критичний аналіз. Важливе значення має створення виписок із

опрацьованої літератури. Виписки можуть бути як цитатами, так і можуть бути у формі вільного переказу, але у разі використання їх у роботі завжди варто покликатися на першоджерело.

Результатом вивчення літератури за темою кваліфікаційної роботи повинна стати чітка, логічна послідовність викладу матеріалу, вироблення кінцевого варіанту плану кваліфікаційної роботи, який затверджує науковий керівник. Для оптимального розподілу наявного матеріалу за розділами, план роботи може бути поданий у вигляді плану-конспекту, який повинен відображати розгорнуту структуру роботи, чітко розміщення ключових положень у логічній послідовності. У відповідності з планом-конспектом готується чорновий матеріал варіанту роботи, який студент подає науковому керівнику. З урахуванням зауважень наукового керівника студент пише чистовий варіант роботи з відповідним його оформленням.

Виклад змісту роботи повинен відповідати плану. Ключові положення треба теоретично обґрунтувати і підтвердити фактичним матеріалом. Наведені в роботі фактичні дані, таблиці, схеми, графіки повинні бути проаналізовані та мають супроводжуватись відповідними коментарями. При цьому слід уникати довгих, заплутаних, нечітких фраз, необхідно прагнути до простої і ясної академічної подачі матеріалу.

Оформлена за вимогами кваліфікаційна робота повинна бути здана на випускову кафедру не пізніше, ніж за тиждень до її захисту.

4. ОБОВ'ЯЗКИ СТУДЕНТА ПІД ЧАС НАПИСАННЯ РОБОТИ

4.1. До виконання кваліфікаційної роботи допускаються студенти, які закінчили теоретичний курс навчання і не мають академічної заборгованості.

4.2. У процесі виконання кваліфікаційної роботи студент повинен:

- вивчити наукову літературу за темою роботи;
- продемонструвати уміння і навички правильного застосування теоретичних положень наукових дисциплін;
- використовувати загальнонаукові та спеціальні методи наукових досліджень;
- уміти використовувати сучасні засоби обробки інформації;
- уміти аналізувати рівень розробленості теми, критично оцінювати проблемні положення;
- логічно формулювати думки, чітко викладати матеріал;
- аргументовано викладати свої думки, забезпечити обґрунтованість і доказовість висновків та рекомендацій.

4.3. Обов'язковою передумовою якісного виконання кваліфікаційної роботи є чітка організація роботи студента, починаючи з моменту вибору теми і закінчуючи поданням кваліфікаційної роботи для захисту в екзаменаційну комісію. Початком роботи над кваліфікаційною роботою є затвердження її теми. Студент спільно з науковим керівником повинен розробити план роботи

й календарний графік, у якому зазначаються перелік основних етапів роботи та терміни їх виконання.

4.4. У процесі підготовки кваліфікаційної роботи студент збирає, узагальнює і систематизує матеріал, виконує увесь необхідний аналіз (за необхідності – також кількісні підрахунки), перевіряє і обґрунтовує гіпотези та висновки, оформлює роботу, графічний та ілюстративний матеріал.

4.5. Студент зобов'язаний щотижня звітувати про виконану роботу перед науковим керівником. За рішення, прийняті у процесі написання роботи, та за правильність всіх наведених даних відповідає студент – автор кваліфікаційної роботи.

У разі незгоди з рекомендаціями наукового керівника або консультантів студент має право відстоювати свою точку зору під час захисту кваліфікаційної роботи в екзаменаційній комісії.

5. ДОБІР МАТЕРІАЛІВ ТА НАПИСАННЯ РОБОТИ

Визначення і добір матеріалів для підготовки кваліфікаційної роботи – досить важливий етап написання зазначеного виду роботи. Наукову літературу студент добирає самостійно, консультуючись з науковим керівником. Важливо визначити основну та допоміжну літературу, насамперед монографії та дослідження, які мають розділи, що стосуються окремих питань кваліфікаційної роботи. Крім того, у доборі літератури можуть стати корисними списки літератури, що наводяться в монографічних виданнях чи наукових статтях.

Формуючи список літератури за темою кваліфікаційної роботи, студент обов'язково повинен зазначити прізвище та ініціали автора, назву роботи, видавництво, місце та рік видання, сторінки, на яких міститься використаний ним матеріал. Якщо до списку літератури входять публікації у наукових періодичних виданнях, то слід обов'язково зазначити прізвище та ініціали автора, назву статті, рік видання, номер випуску та номери сторінок, що містять використаний у кваліфікаційній роботі матеріал. Усю літературу, підібрану студентом і порекомендовану науковим керівником, необхідно уважно прочитати від початку до кінця, що має вирішальне значення для визначення суті досліджуваної проблеми. Особливу увагу слід звернути на публікації здійснені протягом останніх п'яти років.

Вивчаючи літературу, студенту необхідно виписувати окремі положення, факти, цифрові дані, аналізувати, порівнювати, узагальнювати їх. Накопичені матеріали слід систематизувати і розподілити за відповідними розділами та параграфами. У процесі роботи над отриманим фактичним матеріалом студент повинен продемонструвати вміння застосовувати різні методи його обробки, у разі необхідності групувати та порівнювати дані, створювати таблиці, рисунки, графіки.

Після написання кожного розділу студент подає його на перевірку науковому керівнику, і одночасно продовжує працювати над наступними

розділами. За наявності різних поглядів на окремі питання, студент повинен визначити свою позицію і всебічно її обґрунтувати.

6. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

6.1. Структура роботи

Кваліфікаційна робота має бути присвячена одній з актуальних проблем методики навчання англійської мови чи методики навчання зарубіжної літератури та за змістом має відповідати тематиці наукових досліджень, які проводять науково-педагогічні працівники відповідної випускової кафедри.

Кваліфікаційна робота повинна бути написана українською мовою. Обсяг роботи – 60-70 сторінок основного тексту (без урахування додатків та переліку літературних джерел), формат сторінки – А4 (210х297 мм).

Структурно робота умовно має бути поділена на вступну частину, основну частину та додатки.

Вступна частина:

- титульний аркуш (див. Додаток А);
- реферат (див. Додаток Б);
- перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за наявності у тексті роботи);
- зміст (див. Додаток В);
- вступ (див. Додаток Г).

Основна частина:

- три розділи, які розкривають основний зміст роботи відповідно до завдань дослідження;
- висновки;
- рекомендації (якщо є);
- резюме англійською (SUMMARY) мовою, обсягом 3-5 сторінок;
- список використаних джерел;
- додатки.

6.2. Зміст роботи

Титульний аркуш – перша сторінка кваліфікаційної роботи та основне джерело бібліографічної інформації, необхідної для обробки та пошуку документа.

Титульний аркуш обов'язково повинен мати таку інформацію про роботу:

- а) назву міністерства та навчального закладу;
- б) гриф допущення до захисту;
- в) повну назву документа;

г) підписи відповідальних осіб, уключаючи підпис наукового керівника роботи;

д) рік виконання роботи.

Зразок оформлення титульного аркуша кваліфікаційної роботи наведено в Додатку А.

Реферат містить короткий огляд відповідної кваліфікаційної роботи. Він має бути стислим, інформативним та містити відомості, які дозволяють прийняти рішення про доцільність читання всієї роботи. Реферат друкується на окремій сторінці.

Реферат повинен містити:

- відомості про обсяг кваліфікаційної роботи, кількість ілюстрацій, таблиць, додатків, кількість позицій у списку використаних джерел (усі відомості наводять, уключаючи дані наведені у додатках);

- текст реферату;

- перелік ключових слів.

Текст реферату повинен містити інформацію про:

- актуальність роботи;

- об'єкт дослідження;

- мету і завдання дослідження;

- методи дослідження;

- результати проведеного дослідження;

- рекомендації щодо використання результатів роботи;

- наукову новизну;

- висновки.

Обсяг реферату має складати близько 300 слів, при цьому бажано, щоб реферат умістився на одній сторінці формату А4.

Ключові слова, що є визначальними для розкриття суті кваліфікаційної роботи, наводять після тексту реферату. Список ключових слів повинен включати від 5 до 15 слів (словосполучень), надрукованих у називному відмінку в рядок через кому. Приклад реферату наведено в Додатку Б.

Перелік умовних позначень наводиться у роботі лише за необхідності. Його розташовують перед змістом, починаючи з нової сторінки, і в ньому наводять необхідні скорочення термінів, уживаних у всій роботі, а також символи, одиниці тощо. Незважаючи на це при першій появі зазначених елементів у тексті роботи наводять їх пояснення.

Зміст розташовують безпосередньо перед вступом (після реферату або переліку умовних скорочень), починаючи з нової сторінки. У змісті перераховуються основні складові частини роботи із вказівкою на номер сторінки, з якої починається кожна складова роботи. Зокрема у змісті має бути наведено відомості про: реферат, перелік умовних скорочень (за наявності); вступ; заголовки розділів і підрозділів; висновки; список використаних джерел; додатки (за наявності).

Приклад оформлення змісту наведено у Додатку В.

У **вступі** повинно бути наведена:

- актуальність проблеми, яка зумовила вибір теми дослідження, коротко окреслена історія питання (ступінь вивчення теми) за хронологічним або концептуальним принципом;

- мета дослідження;
- завдання дослідження;
- об'єкт та предмет дослідження;
- матеріал дослідження;
- методи дослідження;
- наукова новизна;
- теоретичне та практичне значення дослідження;
- апробація результатів дослідження (за наявності);
- інформація про обсяг і структуру роботи.

Оскільки вступ повинен давати загальну характеристику виконаного дослідження, рекомендується оформити його не на початку роботи над дослідженням, а на заключному етапі, коли результати будуть вже достатньо обґрунтованими відповідно до поставлених завдань. Обсяг вступу не повинен перевищувати 10% від загального обсягу роботи.

Текст кваліфікаційної роботи подають, поділяючи матеріал на розділи. Робота може складатися з двох чи більше розділів. Розділи можуть поділятися на підрозділи й пункти. Пункти, у разі необхідності, поділяють на підпункти. Кожен пункт та підпункт має характеризуватися завершеністю.

Назви окремих розділів не повинні збігатися з назвою роботи в цілому. «Основна частина», «Перший розділ», «Другий розділ» – це умовні позначення, які не слід вживати під час оформлення «Змісту» і в самій роботі. Основний текст роботи умовно поділяють на дві частини – теоретико-методологічну (перший розділ) і дослідницьку (другий розділ і, можливо, третій розділ).

Кваліфікаційна робота має ґрунтуватися на поєднанні теоретичного аналізу й практичної розробки методичних засад навчання іноземної мови з подальшим їх емпіричним підтвердженням у ході педагогічного експерименту. Основна частина роботи зазвичай складається з трьох розділів, кожен з яких виконує свою функцію та логічно пов'язаний з іншими.

Розділ 1. Теоретичні основи дослідження. Цей розділ є аналітичним та узагальнюючим. У ньому необхідно здійснити глибоке теоретичне вивчення наукових джерел з обраної теми, визначити наукове підґрунтя дослідження, систематизувати понятійно-термінологічний апарат, окреслити наукову проблематику.

У структурі цього розділу рекомендується висвітлити такі компоненти:

- Огляд літератури з проблеми дослідження (вітчизняні й зарубіжні джерела, сучасні дослідження з методики викладання іноземних мов, психолінгвістики, педагогіки, психології);
- Аналіз наукових підходів і концепцій, які є релевантними до обраної теми (комунікативний, компетентнісний, особистісно-діяльнісний, рефлексивний, тощо);

- Визначення ключових понять, їхня типологія і класифікація, уточнення термінологічного апарату (наприклад: «мовленнєва компетентність», «автентичний матеріал», «інтерактивна вправа» тощо);

- Огляд існуючих методик, стратегій або прийомів навчання, що вже застосовувалися в межах подібної тематики;

- Формулювання авторської позиції та теоретичне обґрунтування обраного напрямку, яке стане базою для подальшої методичної розробки.

Завдання цього розділу — виявити прогалини в науковому знанні, довести актуальність дослідження і підготувати наукове підґрунтя для практичної реалізації ідей у наступному розділі.

Розділ 2. Розробка методики навчання. Другий розділ присвячено практичній розробці комплексу вправ за запропонованою методикою відповідно до теми дослідження. Тут магістрант демонструє вміння створювати і впроваджувати навчальні методики і матеріали, спираючись на результати теоретичного аналізу.

Розділ має містити:

- Характеристику освітнього контексту, у якому реалізується розроблена методика: вік учнів, рівень мовної підготовки (відповідно до CEFR Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти), тип навчального закладу, кількість годин на тиждень, навчальні цілі, особливості навчальної програми;

- Приклади конкретних розробок: авторські вправи, фрагменти занять, сценарії уроків, завдання для самостійної роботи, тестові матеріали, дидактичні додатки;

- Обґрунтування засобів навчання, зокрема автентичних матеріалів, ІКТ, цифрових платформ, мобільних додатків, відео, пісень, інтерактивних ігор;

- Оцінювані результати навчання та способи їх оцінювання.

- Опис дидактичної моделі або фрагменту навчального процесу, який розробляється (наприклад, цикл уроків, інтегрований проєкт, серія вправ, електронний ресурс тощо).

Цей розділ є практичним втіленням теоретичних засад і повинен бути внутрішньо узгодженим, педагогічно доцільним та методично обґрунтованим.

Розділ 3. Експериментальна перевірка ефективності запропонованої методики навчання. У цьому розділі висвітлюється організація та хід організації проведення емпіричної перевірки ефективності запропонованої методики, наводяться й інтерпретуються отримані результати, подаються методичні рекомендації. Основна мета — підтвердити або спростувати гіпотезу дослідження на основі реальних одержаних даних.

Зміст цього розділу передбачає:

- формулювання мети, завдань та гіпотези експерименту;

- наведення характеристик експериментальної бази: кількість учасників, їхні демографічні дані, навчальний заклад, умови навчання;

- опис структури експерименту, яка традиційно передбачає такі етапи:

- констатувальний, покликаний з'ясувати вхідний рівень сформованості у здобувачів освіти, долучених до дослідження, знань / навичок / умінь / компетентностей;

- формувальний, протягом якого відбувається власне впровадження авторської методики;

- контрольний, спрямований на визначення вихідного рівня сформованості у здобувачів освіти, долучених до дослідження, знань / навичок / умінь / компетентностей. Зауважте, що завдання доекспериментального й післяекспериментального зрізів повинні мати однакову структуру, рівень складності та оцінюватися за ідентичними критеріями;

- огляд додаткових методів дослідження: анкетування, тестування, спостереження, аналіз артефактів навчальної діяльності учнів, інтерв'ю, тощо. Вибір додаткових методів дослідження має бути доцільним та обґрунтованим;

- аналіз та інтерпретація результатів дослідження: укладання таблиць, графіків, статистична обробка одержаних даних з метою перевірки гіпотези дослідження;

- укладання висновків щодо ефективності запропонованої методики, а також визначення її сильних і слабких сторін, формулювання методичних рекомендацій для вчителів або викладачів щодо її практичного застосування.

При цьому слід звернути увагу на те, що важливим моментом в оформленні основної частини роботи є дотримання певних пропорцій у подачі матеріалу. Співвідношення розділів є таким: теоретична частина – близько 1/3 від основної частини кваліфікаційної роботи.

Висновки (або загальні висновки) розміщують безпосередньо після викладу основного тексту роботи розпочинаючи з нової сторінки. Загальні висновки повинні містити в собі синтез висновків за розділами, оцінку повноти вирішення поставлених завдань.

Резюме до кваліфікаційної роботи (SUMMARY) пишуть на 3-5 сторінках англійською мовою. Зазвичай резюме базується на загальних висновках до кваліфікаційної роботи. Воно завершується комплексом ключових слів, що з позицій інформаційного пошуку мають той обсяг смислового навантаження, який чітко корелюється з основним змістом кваліфікаційної роботи. Загальна кількість ключових слів – 5-15.

Список використаних джерел, який має нараховувати мінімум 50 позицій, уміщує розташовані за алфавітом джерела, якими здобувач освіти користувався при написанні роботи, покликався та певні положення (див. додатки Ж та И). Спочатку в алфавітному порядку подають усі використані джерела опубліковані кирилицею, а потім латиницею. Якщо кількість використаних у роботі лексикографічних чи ілюстративних джерел становить 4-5 позицій і більше, дозволяється розподілити СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ на категоріальні групи, наприклад: ПЕРЕЛІК ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ДЖЕРЕЛ, ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ.

Додатки розміщують після списку використаної літератури. У додатках уміщують матеріал, який є необхідним для розкриття повноти здійсненого роботи, але включення якого до основної частини кваліфікаційної роботи може змінити впорядковану та логічну структуру викладу результатів дослідження.

У додатки може бути включено:

- додаткові ілюстрації або таблиці;
- матеріали, які через великий обсяг, специфіку викладу або форму подання не можуть бути подані в основній частині (оригінали фотографій, розрахунки та ін.).

Додатки є продовженням кваліфікаційної роботи і мають наскрізну нумерацію сторінок, спільну з роботою. Додатки послідовно позначаються великими літерами українського алфавіту, за винятком літер І, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Щ, Ї. Літерні позначення надають в алфавітному порядку без повторення і переважно без пропусків. Наприклад, Додаток А, Додаток Б. Якщо в роботі лише один додаток, його теж позначають: Додаток А. Слово «Додаток» розташовується симетрично тексту. Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки та мати заголовок, який розташовують посередині сторінки під словом «Додаток _» і друкують малими літерами починаючи з першої великої.

6.3. Академічна доброчесність

У процесі підготовки кваліфікаційної роботи важливим орієнтиром для здобувача вищої освіти є принципи академічної доброчесності. Вони забезпечують чесність та прозорість у проведенні дослідження, формуванні власних висновків і поданні результатів. Дотримання академічної доброчесності передбачає не лише самостійність мислення й відповідальність за виконану роботу, а й коректне використання наукових джерел, посилання на акторів і повагу до їхніх здобутків.

Порушення цих принципів призводить до втрати її наукової та практичної цінності, знижує довіру до результатів дослідження й ставить під сумнів професійну підготовку здобувача. Одним із проявів не доброчесності є академічний плагіат.

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства (ч. 4 ст. 42 Закону України «Про освіту»).

Серед різновидів плагіату слід зазначити:

- відтворення в тексті наукової роботи без змін, з незначними змінами, або в перекладі тексту іншого автора (інших авторів), обсягом від одного речення і більше, без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту (для констатації різновиду такого виду плагіату достатньо встановити наявність таких ознак: у тексті іншого автора (інших авторів) наявне таке чи майже таке

саме речення чи група речень, як в оцінюваній науковій роботі (за винятком стандартних текстових кліше, які не мають авторства та/чи є загальноновживаними); цей текст іншого автора (інших авторів) було створено раніше, ніж оцінювану наукову роботу (або інший текст автора оцінюваної наукової роботи, де наявне таке саме речення чи група речень); автор оцінюваної наукової роботи не посилається на цей текст іншого автора (інших авторів) або посилається деінде (в списку літератури, в іншій частині своєї роботи) так, що незрозуміло, якого саме речення (якої саме групи речень) оцінюваної наукової роботи стосується посилання);

- відтворення в тексті наукової роботи, повністю або частково, тексту іншого автора (інших авторів) через його перефразування чи довільний переказ без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту (для констатації різновиду даного виду плагіату) достатньо встановити наявність таких ознак: в оцінюваній науковій роботі міститься відтворення (повністю або частково) тексту іншого автора (інших авторів) через його перефразування чи довільний переказ обсягом до абзацу, без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту; в оцінюваній науковій роботі міститься відтворення (повністю або частково) тексту іншого автора (інших авторів) через його перефразування чи довільний переказ обсягом більше абзацу без бібліографічного та/або текстуального посилання на автора (авторів) відтвореного тексту щонайменше один раз у кожному абзаці (крім абзаців, що повністю складаються з формул, а також нумерованих та маркованих списків); відтворюваний текст іншого автора (інших авторів) було створено раніше, ніж оцінювану наукову роботу (або інший ідентичний за змістом текст автора оцінюваної наукової роботи);

- відтворення в тексті наукової роботи наведених в іншому джерелі цитат з третіх джерел без вказування, за яким саме безпосереднім джерелом наведена цитата (для констатації різновиду даного виду плагіату достатньо встановити наявність таких ознак: в оцінюваній науковій роботі наведено п'ять або більше цитат з третіх джерел саме чи майже в такому обсязі, як вони наведені в іншому джерелі, без вказування на це інше джерело як джерело, з якого запозичені відповідні цитати; це інше джерело було створено раніше, ніж оцінювана наукова робота (або інший текст автора оцінюваної наукової роботи, де наведено такі самі цитати); автор не посилається на це інше джерело або посилається деінде (в списку літератури, в іншій частині свого тексту) так, що з посилання незрозуміло, що саме з цього джерела насправді взяті використані автором цитати з третіх джерел).

Будь-який текстовий фрагмент обсягом від речення і більше, відтворений в тексті наукової роботи без змін, з незначними змінами, або в перекладі з іншого джерела, має супроводжуватися посиланням на це джерело. Винятки допускаються лише для стандартних текстових кліше, які не мають авторства та/чи є загальноновживаними.

Якщо перефразування чи довільний переказ в тексті наукової роботи тексту іншого автора (інших авторів) займає більше одного абзацу, посилання (бібліографічне та/або текстуальне) на відповідний текст та/або його автора

(авторів) має міститися щонайменше один раз у кожному абзаці наукової роботи, крім нумерованих та маркованих списків (в останньому разі допускається подати одне посилання наприкінці списку).

Якщо цитата з певного джерела наводиться за першоджерелом, в тексті наукової роботи має бути наведено посилання на першоджерело. Якщо цитата наводиться не за першоджерелом, в тексті наукової роботи має бути наведено посилання на безпосереднє джерело цитування («цитується за: __»).

На етапі завершення підготовки кваліфікаційні роботи перевіряються на академічний плагіат за допомогою антиплагіатної системи.

7. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

7.1. Загальні вимоги

Залежно від особливостей та змісту кваліфікаційну роботу оформлюють у вигляді тексту, ілюстрацій, таблиць або їх поєднання на аркушах формату А4 (210X297мм). За необхідності допускається використання аркушів формату А3 (297X420мм). Роботу переплітають.

Набір тексту роботи здійснюється на комп'ютері (29-30 рядків на сторінці), друк – на принтері з одного боку аркуша білого паперу з використанням шрифту Times New Roman, кегль – 14.

Допускається окремі частини кваліфікаційної роботи (титульний аркуш, додаток) виконувати іншим способом, ніж основна частина.

Текст роботи слід друкувати, витримуючи такі параметри сторінок: верхнє, нижнє поля – 20 мм, ліве – 30 мм, праве – 15 мм. Абзацний відступ – 1,25 см.

Під час виконання кваліфікаційної роботи необхідно дотримуватися рівномірної щільності, контрастності й чіткості тексту. Сторінки роботи нумерують арабськими цифрами, ставлячи їх у правому верхньому куті над текстом.

Розділи і підрозділи повинні мати заголовки. Пункти і підпункти можуть мати заголовки. Заголовки структурних елементів тексту і заголовки розділів слід розташовувати посередині сторінки та друкувати великими літерами без крапок в кінці, не підкреслюючи, напівжирним шрифтом. Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів тексту слід починати з абзацного відступу і друкувати маленькими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, напівжирним шрифтом, без крапки в кінці (див. Додаток Д).

Кожна структурна частина роботи (зміст, список скорочень, вступ, розділи, висновки, список використаної літератури, додатки) починаються з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи (ЗМІСТ, ВСТУП і т. ін.) друкуються прописними літерами по центру.

Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою. Перенесення слів у роботі допускається, якщо воно відповідає орфографічним нормам. Між заголовком і попереднім текстом роботи має

бути два порожні рядки, а між заголовком і подальшим текстом – один. Між двома заголовками має бути один порожній рядок, а між рядками заголовку відстань має бути такою, як у тексті роботи. Кожен новий розділ (на відміну від підрозділів, пунктів та підпунктів) має починатися з нової сторінки. Не допускається розміщення назв підрозділів і підпунктів у нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту. У такому разі підрозділи та підпункти також починають з нової сторінки.

7.2. Нумерація сторінок

Сторінки кваліфікаційної роботи слід нумерувати арабськими цифрами (Times New Roman, 14 кегль), додержуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту наукового дослідження. Номер сторінки проставляють у правому верхньому кутку сторінки без крапки в кінці. Титульний аркуш включають до загальної нумерації сторінок, але номер сторінки на ньому не проставляють.

Реферат, перелік умовних скорочень, зміст, ілюстрації та таблиці, розміщені на окремих сторінках також включають до загальної нумерації сторінок.

7.3. Нумерація розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів

Розділи, підрозділи, пункти, підпункти кваліфікаційної роботи слід нумерувати арабськими цифрами. Розділи кваліфікаційної роботи мають порядкову нумерацію і позначаються арабськими цифрами без крапки, наприклад: РОЗДІЛ 1, РОЗДІЛ 2 тощо. Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою. Після номера підрозділу ставиться крапка, наприклад: 1.1. або 2.1. Пункти мають порядкову нумерацію в межах кожного розділу або підрозділу. Номер пункту складається з номера розділу та порядкового номера пункту, або номера розділу, порядкового номера підрозділу та порядкового номера пункту, відокремлених крапкою, після номера пункту крапку не ставлять, наприклад: 2.1.1. або 2.1.2.

7.4. Ілюстрації

Для пояснення тексту кваліфікаційної роботи допускається його ілюструвати графіками, діаграмами, схемами, фотографіями тощо. Ілюстрації, уміщені в текст кваліфікаційної роботи, називають рисунками. Ілюстрації слід розміщувати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше або на наступній сторінці. На всі ілюстрації у роботі мають бути посилання.

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують під ілюстрацією. За необхідності під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані (підрисунковий

текст). Ілюстрація позначається словом «Рис. — », яке разом із назвою ілюстрації розміщують після самої ілюстрації, наприклад, «Рис.2.1. план-схема навчального кабінету».

Ілюстрації слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації складається з номеру розділу і порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою, наприклад: Рис.2.1. – це перший рисунок другого розділу. Якщо у роботі вміщено тільки одну ілюстрацію, її нумерують згідно з вимогами. Якщо ілюстрація не вміщується на одній сторінці, можна переносити її на наступні сторінки, вміщуючи назву ілюстрації на першій сторінці, пояснювальні дані – на кожній сторінці, і під ними позначають: «Рис. __, лист __».

Приклад оформлення рисунка:

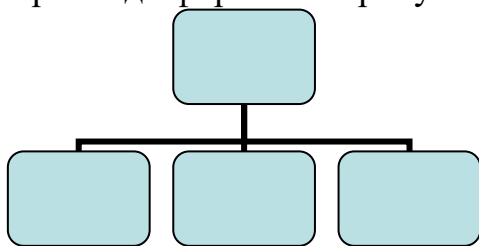

Рис. 1.2. Назва рисунка

Якщо ілюстрація перевищує одну сторінку, її краще виносити у додатки, а в самій роботі робити на неї покликання.

7.5. Таблиці

Цифровий матеріал здебільшого оформлюють у вигляді таблиць (див. Додаток Е). Горизонтальні та вертикальні лінії, які розмежовують рядки таблиці, а також лінії зліва, справа і знизу, що обмежують таблицю, можна не проводити, якщо їх відсутність не ускладнює користування таблицею.

Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці має бути покликання в тексті роботи.

Таблиці слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводять у додатках. Номер таблиці складається з номера розділу та номера таблиці, відокремлених крапкою, наприклад, табл. 3.2 – друга таблиця третього розділу. Якщо у тексті одна таблиця, її нумерують згідно з вимогами.

Таблиця може мати назву, яку друкують малими літерами (крім першої великої) і вміщують над таблицею. Назва має бути стислою і відбивати зміст таблиці.

Якщо рядки або графи таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю поділяють на частини, розміщуючи одну частину під другою, або

поруч, або переносячи частину таблиці на наступну сторінку, повторюючи в кожній частині таблиці її головку і боковик. При поділі таблиці на частини допускається її головку або боковик замінити відповідно номерами граф чи рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами у першій частині таблиці. Слово «Таблиця _____» вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть: «Продовження таблиці _____» із зазначенням номера таблиці. Якщо таблиця перевищує одну сторінку, її краще виносити у додатки, а в самій роботі робити на неї покликання.

Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони складають одне речення з заголовком. Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть з великої літери. У кінці заголовків та підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф вказують в однині.

Приклад оформлення таблиці:

Таблиця 1.1.

Назва таблиці				
№ з/п	Заголовок		Заголовок	
	підзаголовок	підзаголовок	підзаголовок	підзаголовок
1.				
2.				

7.6. Переліки

Переліки можуть бути наведені всередині пунктів або підпунктів. Перед переліками ставлять двокрапку. Перед кожною позицією переліку необхідно ставити арабські цифри з дужкою, або, не нумеруючи – дефіс (перший рівень деталізації). Для подальшої деталізації переліку треба використовувати малі літери української абетки з дужкою (другий рівень деталізації).

Наприклад:

- 1) префіксальне словотворення;
- 2) суфіксальне словотворення:
 - а) суфікси іменників;
 - б) суфікси прикметників;
 - в) суфікси прислівників.

Переліки першого рівня деталізації друкують малими літерами з абзацного виступу, другого рівня – із відступом щодо місця розташування переліків першого рівня.

7.7. Примітки

Примітки вміщують у кваліфікаційну роботу за необхідності пояснення змісту тексту таблиці або ілюстрації. Примітки розташовують безпосередньо після тексту, таблиці, ілюстрації, до яких вони належать.

У випадку наявності у роботі однієї примітки примітку не нумерують. Слово «Примітка» друкують з великої літери з абзацного відступу, не підкреслюють, після слова «Примітка» ставлять крапку і з великої літери в тому ж рядку подають текст примітки. Декілька приміток нумерують послідовно арабськими цифрами з крапкою.

7.8. Виноски

Пояснення до окремих даних, наведених у тексті або таблиці, допускається оформляти виносками. Виноски позначають надрукованими знаками у вигляді арабських цифр (порядкових номерів) з дужкою. Нумерація виносок – окрема для кожної сторінки. Знаки виноски проставляють безпосередньо після того слова, числа, символу, речення, до якого подають пояснення та перед текстом пояснення.

Текст виноски вміщують під таблицею або в кінці сторінки і відокремлюють від таблиці або тексту лінією довжиною 30-40 мм, проведеною в лівій частині сторінки.

Текст виноски починають з абзацного відступу та друкують з мінімальним міжрядковим інтервалом.

7.9. Покликання

Особливо уважним при написанні кваліфікаційної роботи варто бути з оформленням покликань, які вказують на джерело цитати, висловленої думки, яку наводять у роботі. Покликання на джерела наводять у квадратних дужках у вигляді порядкового номеру джерела у списку використаної літератури, наприклад, «...у роботах [1-5]...». Якщо це можливо, разом із порядковим номером за списком використаної літератури позначається і сторінка джерела, яка цитується «...за визначенням І.С. Шевченко [35, с. 46]...» (тобто тридцять п'яте джерело в списку використаної літератури, сторінка 46).

У разі необхідності покликання на декілька джерел, вони відмежовуються крапкою з комою, наприклад: [14, с. 13; 32, с. 45; 59, с. 141].

Слід звернути увагу на те, що покликання роблять тільки на першоджерело. Це означає, що опосередковане (вторинне) цитування не допускається.

В окремих випадках при цитуванні, наприклад, праць ученого, чия наукова робота відсутня в доступних бібліотечних фондах, можна зробити і непряме (вторинне) покликання на роботу іншого автора, де ця цитата наведена, наприклад: (цит. за [29, с. 76]).

При покликаннях на розділи, підрозділи, пункти, підпункти, ілюстрації, таблиці, формули, додатки власної кваліфікаційної роботи зазначають їхні номери. При покликаннях слід писати: «...у Розділі 4...», «...див. 2.1...», «...за 3.3.4...», «...відповідно до 2.3.2.1...», «...на Рис.1.2...» або «...у Табл. 3.2...», «...(див. 3.2)...», «...у Додатку Б...».

7.10. Оформлення цитат

Під час роботи з різними джерелами (наукова та начальна література, періодичні видання) студент виписує цитати. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення може спотворити зміст, викладений автором. У теоретичній частині на одній сторінці тексту можна наводити 2-3 цитати різних авторів.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається та закінчується лапками і наводиться у граматичній формі, у якій його подано у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання; наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяють лапками (за винятком тих, що викликали загальну полеміку), у цих випадках використовують вираз «так званий»;

б) цитування має бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора, а пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні авторського тексту позначають трьома крапками, які ставлять на початку, усередині та в кінці цитати;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується покликанням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказ, виклад думок інших авторів своїми словами) слід бути максимально точним щодо думок автора, коректним в оцінюванні його результатів та робити відповідні покликання на джерела;

д) цитування повинно бути оптимальним: надмірне цитування створює враження копіїтичності, а недостатнє – знижує наукову цінність викладеного матеріалу.

Рекомендовано робити покликання на останні праці науковців, з яких запозичені матеріали чи окремі результати. На більш ранні видання можна покликатися тоді, коли праці, що містять необхідний матеріал, не перевидавалися. При використанні відомостей, матеріалів, що мають велику кількість сторінок (монографій, статей тощо), у покликанні слід точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, на які є посилання в роботі.

7.11. Перелік умовних скорочень

Перелік умовних скорочень повинен розташовуватись стовпцем. Ліворуч в алфавітному порядку наводять умовні позначення, символи, одиниці, скорочення і терміни, праворуч – їх детальне пояснення.

7.12. Мова та стиль наукового дослідження

При написанні кваліфікаційної роботи увагу слід приділяти її мовностилістичному аспекту. Мета наукового мовлення полягає в тому, щоб систематично і об'єктивно викласти певні наукові проблеми, питання. Основна увага звертається на логіку і точність викладу. На рівні цілого тексту визначальними характеристиками наукового тексту є: *цілеспрямованість*;

відсутність емоційно забарвлених елементів мови; наявність точних висловлювань; наявність спеціальної термінології, яка в лаконічній формі дає розгорнуті визначення або змістовні дефініції явищ, процесів, понять.

На лексичному й фразеологічному рівнях слід відзначити такі стилетвірні особливості наукового тексту: використання термінів, іншомовних слів та словосполучень; вживання слів у прямому значенні, переважання іменної лексики; використання віддіслівних іменників (*виникнення, формування, вживання та ін.*), дієприкметникових, дієприслівникових, прикметникових зворотів. Одна із істотних рис наукового стилю полягає у використанні значної кількості спеціальних лексичних засобів, що слугують для вираження певних смислових відношень між елементами наукової інформації:

- **причини і наслідку, умови і наслідку** (*проте; однак, тому що, звідси, в (у) наслідок цього, в (у) результаті, в (у) залежності від, у зв'язку з цим, за таких умов, через, згідно з, відповідно до, якщо (ж), то це свідчить про, вказує на, дає можливість, уможлиблює, дозволяє тощо*);

- **часова співвіднесеність і порядок викладення інформації** (*передусім зазначимо, спочатку / насамперед / спочатку з'ясуємо, наступним кроком у дослідженні, у той же час, одночасно, поряд із цим, в подальшому, останнім часом тощо*);

- **всебічний розгляд об'єкта** (*з погляду типовості, конкретності, сутності тощо*) (*взагалі, зокрема, з погляду, у цьому розумінні, здебільшого, в основному, у тому числі, з одного боку, з іншого боку, крім того, у контексті тощо*);

- **зіставлення та протиставлення інформації** (*однак, проте, також, так само, як і; аналогічно, у такий спосіб, разом із тим, у протилежність, на противагу, навпаки тощо*);

- **виокремлення частин висловлювання** (*необхідно зазначити, маємо підкреслити (зазначити), зупинимося на головному, треба врахувати, характерно, що... тощо*);

- **доповнення, уточнення інформації** (*особливо, точніше, крім того, більше того, до речі, між іншим, у тому числі, а саме тощо*);

- **зв'язок з попередньою інформацією** (*як було зазначено / встановлено / одержано з'ясовано; на підставі даних з таблиці виходить / можна встановити; як свідчать дані; як зазначено у таблиці / схемі; як видно із таблиці; як вказувалося вище / зазначалося раніше / підкреслювалося, вище(нижче); вище йшлося про ...; у зв'язку з ...; останній, попередній, відповідний, вищевказаний, вищенаведений, вищеописаний, доведений, описаний, розглянутий, установлений, сформульований, схожий, подібного типу, розглядуваний; той, що аналізується тощо*);

- **об'єктивна оцінка інформації** (*безсумнівно, очевидно, безперечно, навряд чи, природно, само собою зрозуміло, швидше за все, на перший погляд, начебто, у дійсності, насправді, правда, точніше, зрозуміло, зрештою, дослідження показало, аналіз підтвердив тощо*);

- **ілюстрація зазначеного** (наприклад, прикладом може слугувати, проілюструємо прикладами, проаналізуємо типові приклади, розглянемо приклад, про що можна судити за тощо).

Використання вищенаведених лексичних одиниць сприяє логічному викладу думки.

Нижче наведено інші кліше, що також можуть бути використані в науковій роботі:

1. Актуальність дослідження

Проблема є актуальною...

перебуває в центрі уваги...

заслужує на особливу увагу...

посідає важливе місце...

є не досить розробленою...

відноситься до найактуальніших...

фрагментарно висвітлювалася в ...

не була об'єктом спеціального вивчення...

давно є на часі...

цілком не є вирішеною...

є недослідженою...

є мало розробленою...

Важливо класифікувати...

визначити...

підсумувати...

дослідити...

описати (здійснити опис)...

узагальнити...

вивчити...

простежити

встановити...

пояснити...

проаналізувати...

з'ясувати...

розробити...

охарактеризувати (дати характеристику)...

систематизувати...

експериментально перевірити...

укласти...

виявити...

2. Історія і сучасний стан розробки питання в науковій літературі

- *Прийнято вважати, що...*

- *На думку ..., ...*

- *Загальновідомо, що...*

- *Згідно з точкою зору..., ...*

- *Дослідженням цієї проблеми займалися ...*

- Цих поглядів дотримується ...
- Є думка, що...
- Як уважає (вважають) ..., ...
- Відповідно до концепції...
- Існуючі точки зору з цього питання можна класифікувати таким чином ...

- Сучасна наука демонструє зростаючий інтерес до...
- Як показують новітні дослідження в галузі...
- У процесі вивчення ... значну увагу науковці приділяли...
- Нову концепцію (ідею, гіпотезу, теорію тощо) розроблено...
- У контексті сучасної парадигми досліджень...

3. Мета і завдання дослідження

- Мета дослідження полягає в тому, щоб ...
- Роботу присвячено такому питанню, як ...
- Метою є встановити (встановлення) ...
- Метою є визначити (визначення)...
- У роботі вивчається (вивчаються) ...
- У роботі порівнюється (порівнюються) ...
- У роботі з'ясовується (з'ясовуються) ...
- Автор розв'язує низку завдань, а саме...

4. Виклад суті дослідження у роботі

- Об'єкт дослідження характеризується такими особливостями ...
- Об'єкт аналізу має такі специфічні якості, як...
- Матеріали здійсненого обстеження дозволяють згрупувати (класифікувати, узагальнити, уточнити, конкретизувати) ...
- Ми встановили...
- Як показало наше дослідження...
- Нами зафіксовано (виявлено, з'ясовано, описано) ...
- Як свідчать результати аналізу...
- Аналіз матеріалу показав...
- Як уже зазначалося...
- На наш погляд...
- У світлі вищесказаного...
- Необхідно зазначити, що...
- Відправною точкою... у визначенні... було...
- Поділяючи точку зору... ми вважаємо...
- З огляду на...
- Установлено, що...
- Застосування... методу (аналізу) дало змогу встановити...
- Під час дослідження виникла необхідність...
- Беручи до уваги...
- Результати роботи дають підстави вважати, що...
- З іншого боку...
- Аналіз ... свідчить про...

- Звернення до концепції...
- Передусім...
- По-перше...
- Проведене дослідження дає можливість стверджувати, що...
- У ході дослідження були проаналізовані...
- Як стверджує...
- Отже, виконаний аналіз доводить, що...

5. Висновки, рекомендації, пропозиції

- Отже, є всі підстави зробити такий висновок ...
- Отже, проведене дослідження (аналіз) підтверджує, що ...
- Здійснене дослідження дозволяє зробити такі висновки...
- Описана в роботі методики дослідження...
- Дані здійсненого аналізу дозволяють зробити висновок про ...
- Відтак, можна впевнено стверджувати, що ...
- Підсумовуючи все сказане, відзначимо ...

Що стосується синтаксичних особливостей наукового тексту, то передусім слід відзначити широке використання простих ускладнених речень (з однорідними членами, узагальнюючим словом, з відокремленим членом речення, із вставною чи вставленою одиницею), та тяжіння до складних синтаксичних конструкцій, зокрема до складнопідрядних речень із кількома предикативними частинами.

Підготовка резюме іноземною мовою є важливим етапом написання кваліфікаційної роботи і виконується на завершальній стадії роботи над дослідженням. Резюме англійською мовою передбачає використання характерних для цього стилю лексичних одиниць та кліше. Наприклад:

кваліфікаційна робота	thesis
науковий керівник	(scientific) advisor
предмет дослідження	subject of the research
об'єкт дослідження	object of the research
дослідження присвячено	the research is devoted to / deals with / focuses on
у роботі описано / пояснюється / представлено / схарактеризовано / аналізується / вказано / підкреслено / надано детальний (ретельний, короткий) аналіз	the paper describes / explains / introduces / characterizes / analyses / points out / underlines / gives detailed (thorough, brief) analysis
аналіз / короткий виклад / огляд / характеристику	analysis / summary / review / characteristics
мета дослідження	the purpose / aim of the study
завдання дослідження	objectives of the study
результати дослідження	findings of the research
робоча гіпотеза	working hypothesis
основні поняття	the basic concepts
практична значущість	practical value

теоретичні передумови	theoretical background
вступ	introduction
розділ	chapter
висновки	conclusions
методи дослідження	research methods
добір та аналіз емпіричних даних	collection and analysis of empirical data
огляд літератури з теми дослідження	review of related literature
додаток / додатки	Appendix / appendices
Основною метою / завданням дослідження є вивчення / встановлення ...	The main / major / primary aim / goal / purpose / task of this research / study is to investigate / establish...
Завдання ... є підсумувати / зробити огляд / представити / надати пояснення / визначити / оцінити дослідити / сформулювати / окреслити / розглянути / проаналізувати / дослідити / визначити / представити / розробити	The objectives of are to summarise / survey / present / provide an explanation (for) / identify / evaluate / explore / formulate / outline / discuss / analyse / examine / determine / present / develop
Проведене дослідження є важливим з огляду на...	Such a study is important in order to ...
Результати дослідження свідчать, що...	The findings from this research provide evidence that ...
Основними висновками дослідження є...	The main conclusions drawn from this study are ...

8. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Орієнтовний перелік тем кваліфікаційних робіт з методики навчання англійської мови

1. Методика взаємоконтролю в навчанні усного монологічного мовлення майбутніх маркетологів.
2. Навчання англійськомовної лексики з використанням автентичних мультіплікаційних стрічок (на матеріалі мультфільму «Гарфілд»).
3. Технології драматизації на уроках англійської мови як ефективний спосіб формування вмінь діалогічного мовлення в учнів середньої школи.
4. Стратегія мовної гри та її тактики на уроках англійської мови: традиційний і новітній підходи.
5. Формування англійськомовних рецептивних мовленнєвих умінь в учнів середньої школи на матеріалі молодіжного серіалу “H2O: Just Add Water”.
6. Методика організації домашнього читання студентів молодших курсів мовних спеціальностей із використанням платформи Commonlit.org

7. Навчання англійськомовного граматичного матеріалу з використанням системи Лейтнера.

8. Методика використання художніх текстів у навчанні читання іноземною мовою учнів профільної школи.

9. Використання методики CLIL на інтегрованих уроках англійської мови й математики в профільній школі.

10. Навчання англійськомовного писемного спілкування учнів середньої школи за допомогою соціальних мереж.

11. Навчання англійськомовного письма здобувачів фахової передвищої освіти з використанням платформи Padlet.

12. Твір-реклама на уроках англійської мови: розвиток умінь креативного письма в учнів профільної школи.

13. Використання рекламних слоганів та текстів для формування вербального компонента лінгвокраїнознавчої компетентності в учнів профільної школи.

14. Формування англійськомовних рецептивних мовленнєвих умінь в учнів старшої школи з використанням комп'ютерної гри.

15. Інтермедіальність як інструмент ефективного навчання англійської мови в середній школі: виклики й перспективи впровадження.

16. Методика навчання англійськомовних фразеологізмів з використанням пісень у середній школі.

17. Мовний портфель як альтернативний засіб контролю в навчанні англійської мови студентів мовних спеціальностей.

18. Ознайомлення з експресивною лексикою на заняттях англійської мови: пошуково-дослідницька діяльність студентів мовних спеціальностей.

19. Методика формування навчально-стратегічної компетентності в учнів старшої школи на уроках англійської мови.

20. Методика тестового контролю рівня сформованості у майбутніх інженерів англійськомовної компетентності в аудіюванні.

Орієнтовний перелік тем кваліфікаційних робіт з методики навчання зарубіжної літератури

1. Інтерактивні технології вивчення інклюзивної літератури на уроках зарубіжної літератури в закладах освіти.

2. Методичні можливості вивчення англійськомовної художньої літератури та англійської мови в інтегрованому курсі у закладах освіти.

3. Культурологічний підхід у процесі вивчення зарубіжної літератури в основній (старшій) школі.

4. Проблема аналізу та інтерпретації (художнього твору) при вивченні зарубіжної літератури в закладах освіти.

5. Методика вивчення теоретико-літературних понять в курсі зарубіжної літератури в закладах освіти.

6. Методика використання прийому інсценізації при вивченні зарубіжної літератури в школі.
7. Методика компаративного аналізу оригіналу і перекладу при вивченні лірики на уроках зарубіжної літератури.
8. Застосування ігрових технологій у вивченні всесвітньої літератури в школі.
9. Методика використання кіноекранізацій в літературній освіті школярів.
10. Особливості застосування проектної технології на заняттях із зарубіжної літератури.
11. Християнський дискурс казки Андерсена «Снігова королева» і методика вивчення твору в 5 класі.
12. Методика вивчення роману-притчі «Хроніки Нарнії» К.С.Льюїса в закладах освіти.
13. Риси антиутопії в есхатологічному романі Дж. Оруелла «1984», вивчення роману в старшій школі.
14. Карл Чапек і Герберт Уелс як письменники-антиутопісти: методика порівняльного вивчення творчості митців в закладах освіти.
15. Методика проблемного вивчення художнього твору в школі на прикладі роману Ф.С. Фіцджеральда «Великий Гетсбі».
16. Методика вивчення Біблії на уроках всесвітньої літератури в школі.
17. Концепт «книга» в романі-фентезі Рея Бредбері «451 градус по Фаренгейту»: методичні можливості вивчення роману в закладах освіти.
18. Міфологічний дискурс роману Дж.Толкіна «Володар перснів» та методика вивчення твору в школі.
19. Методика використання цифрових технологій під час вивчення зарубіжної літератури в середній школі.
20. Формування читацької компетентності школярів засобами цифрових технологій на уроках зарубіжної літератури.

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Шкала і критерії оцінювання результатів виконання та публічного захисту кваліфікаційної роботи

Виконання		Публічний захист
змістової частини	оформлення	
0-50	0-10	0-40

Публічний захист кваліфікаційної роботи є *обов'язковим*.

За умови відсутності хоча б однієї частини чи інших складових елементів, передбачених методичними вказівками, кваліфікаційна робота до захисту *не допускається*.

Змістова частина	
36-50	Робота виконана з дотриманням вимог нормативних документів та методичних рекомендацій. Чітко обґрунтовані вибір об'єкту, предмету, актуальність мети дослідження з методики навчання англійської мови чи зарубіжної літератури. У роботі здійснений глибокий та ґрунтовний аналіз досліджуваної проблеми, наукової, довідкової, методичної літератури рідною та іноземною мовами, застосовані традиційні й інноваційні форми та дослідницькі методи; сучасні методи обробки інформації для здійснення педагогічних досліджень, критично оцінено достовірність, надійність інформаційних джерел. Наведені результати дослідження, проведеного на високому рівні з використанням як відомих, так і сучасних та/або авторських підходів, отримані результати обґрунтовані, поставлені в роботі завдання досягнуті повністю. Робота містить елементи наукової новизни, її практичне значення полягає у розробці ефективного та інноваційного методичного забезпечення для викладання англійської мови чи зарубіжної літератури в закладах освіти, визначені та обґрунтовані перспективи подальших досліджень, обґрунтовані висновки, які чітко корелюються з поставленими завданнями, надані переконливі рекомендації. Здобувачі на високому рівні володіють уміннями проведення емпіричного дослідження в галузі методики викладання англійської мови та зарубіжної літератури, демонструють високу дослідницьку й методологічну культуру та дотримуються принципів академічної доброчесності. Результати дослідження можуть бути розкриті у публікаціях з методики навчання іноземних мов та літератури, апробовані на конференціях. Відгук і рецензія позитивні.
21-35	Робота виконана з дотриманням вимог нормативних документів та методичних рекомендацій. Обґрунтовані вибір об'єкту, предмету, актуальність мети дослідження з методики навчання англійської мови чи зарубіжної літератури. У роботі представлено аналіз достатньої кількості наукових, довідкових, методичних джерел рідною мовою, застосовані традиційні дослідницькі методи; сучасні методи обробки інформації для здійснення педагогічних досліджень, оцінено надійність інформаційних джерел. Поставлені завдання виконані повністю, тема роботи розкрита, аналіз стану проблеми здійснено на середньому рівні; робота містить елементи наукової новизни, її практичне значення полягає у розробці належної якості методичного забезпечення для викладання англійської мови чи зарубіжної літератури в закладах освіти, однак вони чітко не визначені; наведені результати власного дослідження, які проведені на підставі відомих підходів; отримані результати,

	зроблені висновки та рекомендації обґрунтовані, але не повною мірою або непереконливо, простежується нечіткість відповідності висновків поставленим завданням та проведенням дослідженням; перспективи подальших досліджень не визначені або недостатньо обґрунтовані тощо. Здобувачі на достатньому рівні володіють уміннями проведення емпіричного дослідження в галузі методики викладання англійської мови та зарубіжної літератури, демонструють достатню дослідницьку й методологічну культуру та дотримуються принципів академічної доброчесності. Відгук і рецензія позитивні.
6-20	Робота виконана загалом з дотриманням вимог нормативних документів та методичних рекомендацій. Визначення об'єкту, предмету, актуальності мети з методики навчання англійської мови чи зарубіжної літератури та вибір методів дослідження аргументовано недостатньо, частково, формально, інноваційні підходи практично відсутні, поставлені завдання в переважній більшості виконані, тема роботи розкрита на достатньому рівні, але спостерігаються недоліки змістового характеру; аналіз стану проблеми проведено поверхнево, з використанням лише вітчизняних джерел літератури, які використано вибірково, без систематизації й належного критичного осмислення. Обробка інформації проводиться на елементарному рівні. Рівень методологічної культури низький, спостерігаються істотні прогалини в аргументації. Мета роботи сформульована нечітко; робота містить деякі елементи наукової новизни, проте вони чітко не описані; її практичне значення полягає у розробці методичного забезпечення для викладання англійської мови чи зарубіжної літератури в закладах освіти; висновки правильні, але не повні або не повною мірою забезпечується їх відповідність поставленим завданням та/або проведенням дослідженням, рекомендації в переважній більшості непереконливі, перспективи подальших досліджень не визначені або недостатньо обґрунтовані, добір ілюстративних матеріалів не завжди обґрунтований тощо. Здобувачі на середньому рівні володіють уміннями проведення емпіричного дослідження в галузі методики викладання англійської мови та зарубіжної літератури, демонструють дослідницьку й методологічну культуру та дотримуються принципів академічної доброчесності. Відгук і рецензія містять несуттєві зауваження.
0-5	Тема кваліфікаційної роботи не розкрита, об'єкт, предмет дослідження не визначені, актуальність мети дослідження для методики навчання англійської мови чи зарубіжної літератури недостатньо аргументована, вибір методів дослідження здійснено без обґрунтування. Розділи в теоретичній частині не

	пов'язані між собою або порушена логічна послідовність викладення матеріалу, відсутній огляд сучасних джерел літератури, аналіз визначеної проблеми не проведений або виконаний із суттєвими помилками, поверхнево; практична частина роботи не містить власних досліджень або вони є неактуальними, не відповідають змісту роботи, виконані без використання обґрунтованих сучасних підходів або здійснені на підставі стандартних підходів, проте при цьому не отримано остаточне вирішення проблеми, яку було поставлено. Відсутня критична оцінка інформації, новизна дослідження, практичне значення, висновки та пропозиції не відповідають темі роботи чи проведеного дослідження та/або сучасним вимогам, та/або відсутні, частково відсутні, помилково визначені, не корелюють між собою. Здобувачі володіють окремими вміннями проведення емпіричного дослідження в галузі методики викладання англійської мови та зарубіжної літератури, демонструють низький рівень дослідницької й методологічної культури та дотримуються принципів академічної доброчесності. Відгук і рецензія містять суттєві зауваження.
Оформлення	
9-10	Матеріал структурований, повністю відповідає вимогам Методичних вказівок до виконання кваліфікаційної роботи в частині оформлення, викладений чітко, стисло, зрозуміло. Текстовий матеріал, ілюстрації, таблиці виконані з використанням текстових та графічних редакторів. Ілюстративний матеріал повністю та з високою наочністю розкриває основні положення дослідження, що виносяться на захист.
6-8	Матеріал структурований, відповідає вимогам Методичних вказівок до виконання кваліфікаційної роботи в частині оформлення, викладений чітко, стисло, зрозуміло, але текст містить стилістичні помилки та/або незначні невідповідності вимогам. Текстовий матеріал, ілюстрації, таблиці виконані з використанням текстових та графічних редакторів. Ілюстративний матеріал повністю, але з недостатньою наочністю та/або точністю розкриває основні положення дослідження, що виносяться на захист.
3-5	Матеріал структурований, в цілому відповідає вимогам Методичних вказівок до виконання кваліфікаційної роботи в частині оформлення, однак викладений не стисло, не чітко, текст містить граматичні та/або стилістичні помилки. Оформлення здійснено з порушеннями вимог нормативних документів. Ілюстративний матеріал не повністю та/або недостатньо наочно розкриває основні положення дослідження,

	що виносяться на захист.
0-2	Структура та оформлення роботи в цілому не відповідають вимогам Методичних вказівок до виконання кваліфікаційної роботи. Матеріал викладено нечітко, не стисло, текст містить значну кількість граматичних та/або стилістичних помилок. Ілюстративний матеріал не розкриває основні положення дослідження, що виносяться на захист, або відсутній.
Публічний захист	
31-40	Здобувач під час захисту демонструє вміння застосовувати глибокі теоретичні знання для практичного вирішення актуальних питань; вільно формулює основні положення роботи та дає правильні, змістовні, розгорнуті, логічно побудовані відповіді на питання; вільно, на високому фаховому рівні обґрунтовує запропоновані теоретичні і практичні положення; повністю та глибоко володіє матеріалом. Відповіді можуть містити незначні неточності, які здобувач зумів повністю виправити після того, як на них було акцентовано увагу з боку членів ЕК. Високий рівень якості доповіді: доповідь логічна, послідовна, змістовна. Захист супроводжується наочними матеріалами, які розкривають сутність роботи, здобувач вміло оперує ними.
21-30	Здобувач під час захисту в цілому демонструє вміння застосовувати теоретичні знання для практичного вирішення актуальних питань; вільно формулює основні положення роботи, володіє матеріалом та обґрунтовує запропоновані теоретичні і практичні положення на середньому рівні. Відповіді на питання повні, логічні, але містять незначні неточності, які здобувач не зумів повністю виправити після того, як на них було акцентовано увагу з боку членів ЕК. Рівень якості доповіді середній: доповідь логічна, послідовна, змістовна, з незначними неточностями. Захист супроводжується наочними матеріалами, які в цілому розкривають сутність роботи, здобувач оперує ними на середньому рівні.
11-20	Здобувач під час захисту володіє змістом роботи та обґрунтовує запропоновані теоретичні і практичні положення на достатньому рівні, доповідь прочитана за текстом. Відповіді на запитання нечіткі, неповні, порушена логічність їх викладення, містять помилки та неточності, які здобувач не зумів виправити після того, як на них було акцентовано увагу з боку членів ЕК. Рівень якості доповіді достатній: доповідь в цілому логічна, послідовна, однак не повною мірою розкриває зміст роботи, містить неточності та/або помилки. Захист супроводжується наочними матеріалами, які недостатньо повно розкривають сутність роботи, здобувач оперує ними невпевнено, але на достатньому

	рівні.
0-10	Здобувач під час захисту не володіє або частково, на низькому рівні володіє змістом роботи, не демонструє здатність обґрунтувати теоретичні і практичні положення або обґрунтування здійснюється на низькому рівні фаховому рівні; доповідь прочитана за текстом, викладена нечітко та невпевнено. Відповіді на запитання відсутні, фрагментарні або із суттєвими помилками, які здобувач не зумів виправити після того, як на них було акцентовано увагу з боку членів ЕК. Рівень якості доповіді низький: у доповіді порушена логічна послідовність викладення основних положень дослідження, не розкривається зміст роботи, доповідь містить суттєві помилки. Захист супроводжується наочними матеріалами, які не розкривають зміст роботи, здобувач ними не оперує, або наочні матеріали відсутні.

Таблиця - Шкала оцінювання результатів виконання та публічного захисту кваліфікаційної роботи

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	Задовільно
60-63	E	
35-59	FX	Незадовільно
0-34	F	

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям. Київ-Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2008. 278 с.
2. Григорук П. М., Хрущ Н. А. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Кондор, 2017. 206 с.
3. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше чинний від 2016-07-01]. Київ Ж ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. (Інформація та документація). – З внесеними поправками.
4. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: https://urst.com.ua/act/pro_osvitu (дата звернення: 20.05.2024).
5. Калініна Л.В., Прокопчук Н.Р. Як писати кваліфікаційну роботу з методики навчання англійської мови (Методичні рекомендації в інструкціях і пам'ятках) (Другий (магістерський) рівень вищої освіти. Житомир: ПП «Євро-Волинь», 2021. 60 с.
6. Ладанюк А. П., Власенко Л. О., Кишенько В. Д. Методологія наукових досліджень: Навч. посіб. К.: Видавництво Ліра-К, 2020. 352 с.
7. Левченко О. П. Науковий стиль: культура мовлення: навч. посіб. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2012. 204 с.
8. Ніколаєва С. Ю. Методи та організація сучасних досліджень з методики навчання іноземних мов і культур: Навч.-метод. посібник для студентів магістратури та аспірантури. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2019. 136 с.
9. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
10. Підготовка рефератів, курсових робіт та наукових статей : навчально-методичний посібник для студентів гуманітарних спеціальностей ОКР Бакалавр, ОКР Магістр / упоряд.: М. М. Яцишин, Н. П. Яцишин, Ю. А. Гордієнко, Т. П. Семенюк. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 212 с.
11. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в освітніх та наукових роботах в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». Полтава, 2020. 7 с.
12. Adu P., Miles D. A. Dissertation Research Methods: A Step-by-Step Guide to Writing Up Your Research in the Social Sciences. London: Routledge, 2023. 470 с.
13. O'Leary Z. The Essential Guide to Doing Your Research Project. 4th ed. London: SAGE, 2021. 438 p.

Додаток А
Приклад оформлення титульного аркуша

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»
Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра загального мовознавства та іноземних мов

Рекомендовано до захисту
Протокол засідання кафедри № _____
від «_____» _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(прізвище та ініціали)

(підпис)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня «Магістр»
спеціальності 014 «Середня освіта»,
спеціалізації 014.021 «Англійська мова та зарубіжна література»

НАЗВА РОБОТИ

Виконавець:

Студент(ка) _____ курсу, групи _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник роботи:

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Рецензент:

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Підсумкова оцінка:

за національною шкалою: _____

кількість балів: _____

Підпис керівника _____

Полтава – 20__

Додаток Б

Приклад оформлення реферату

РЕФЕРАТ

МР: 87 с., 6 рис., 1 табл., 2 додатки, 61 джерело.

Сьогодні проблема підготовки кваліфікованих та мотивованих майбутніх вчителів англійської мови постає особливо важливою у зв'язку з впровадженням глобалізації та фокусом на важливість знання іноземної мови у сучасній діловій та особистій комунікації. Недостатній рівень розробленості зазначеної проблеми зумовив вибір теми магістерського дослідження «Формування професійно-педагогічної культури майбутніх вчителів англійської мови у закладах вищої освіти».

Метою дослідження є теоретичне обґрунтування й експериментальна перевірка технології формування професійно-педагогічної культури майбутніх учителів англійської мови в університеті.

Об'єкт дослідження – процес професійної підготовки майбутніх вчителів іноземної мови в закладах вищої освіти.

Методи дослідження: теоретичні – аналіз, синтез, порівняння; емпіричні – діагностичні (анкетування, тестування, інтерв'ю, опитування, бесіда), обсерваційні (самоспостереження, спостереження).

У роботі розглянуто стан розробки проблеми формування професійно-педагогічної компетентності майбутнього вчителя в сучасній психолого-педагогічній літературі, пізніше визначено її структуру, сутність та складові. На основі отриманих понять теоретично обґрунтовано структурно-функціональну модель її формування, а також укладено та проаналізовано розроблену для зазначеної мети технологію.

Робота складається зі вступу, списку скорочень, двох розділів, висновків, резюме українською та англійською мовами, списку використаних джерел та додатку. Повний обсяг роботи – 87 сторінок, з них 62 сторінки основного тексту. У роботі подано 1 таблицю, 6 рисунків, використано 61 джерело.

У першому розділі розглянуто стан проблеми, сутність, структуру професійно-педагогічної культури майбутніх вчителів англійської мови та структурно-функціональну модель її опанування.

У другому практичному розділі проведено дослідно-експериментальну перевірку ефективності технології формування професійно-педагогічної культури майбутніх вчителів англійської мови в університетах. Спочатку наведено приклади створення та впровадження такої технології, а пізніше проаналізовано її ефективність у результаті застосування розроблених завдань, обраних методів, прийомів під час проходження педагогічної практики у закладі вищої освіти.

Ключові слова: професійно-педагогічна культура, педагогічна технологія, мотивація, знання, навички, індивідуальні особливості.

Додаток В
Приклад оформлення змісту

ЗМІСТ

Реферат	
Перелік скорочень	
ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ НАВЧАННЯ	8
АНГЛІЙСЬКОГО ПИСЕМНОГО СПІЛКУВАННЯ	
1.1. Сутність англійськомовної писемної комунікативної компетентності,	9
методи, принципи та цілі її формування	
1.2. Особливості формування писемного мовлення в учнів середньої	14
школи.....	
1.3. Роль соціальних мереж у розвитку комунікативної компетентності	20
1.4. Психолого-педагогічні аспекти застосування цифрових технологій у	26
навчанні	
Висновки до розділу 1.....	33
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ ШЛЯХИ ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ	35
МЕРЕЖ ДЛЯ НАВЧАННЯ ПИСЕМНОГО СПІЛКУВАННЯ УЧНІВ	
СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ	
2.1. Аналіз досвіду використання соціальних мереж у навчанні	36
англійської мови	
2.2. Розробка вправ і завдань для розвитку писемного мовлення на основі	47
соціальних платформ	
2.3. Методичні рекомендації щодо впровадження соціальних мереж у	58
навчальний процес.....	
Висновки до розділу 2.....	63
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	65
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	69
SUMMARY	74
ДОДАТКИ.....	78

Додаток Г

Приклад оформлення вступу

ВСТУП

Актуальність дослідження. Формування мовленнєвої компетентності майбутніх вчителів англійської мови в Україні сьогодні відіграє ключову роль, у зв'язку із змінами у суспільстві, постійному розвитку країни, а також її активній взаємодії із іншими державами та культурами. Саме тому проблема формування мовленнєвої компетентності, зокрема у майбутніх вчителів англійської мови активно досліджували іноземні науковці: Г. Штейн, М. Фаллен, Д. Хаймс, К. Орвіг, М. Валандарі, Х. Браун та ін. Це питання досліджували також і вітчизняні фахівці: В. Черниш, С. Ніколаєва, О. Бігич, Л. Морська, А. Кордонська, І. Ланова та ін.

Водночас аналіз робіт великої кількості дослідників дає можливість сказати, що зазначена компетентність не є повністю описаною і вимагає подальшого обґрунтування.

Актуальність проблеми та необхідність вирішення деяких суперечностей зумовили вибір теми: «Формування мовленнєвої компетентності майбутніх вчителів англійської мови в умовах університету».

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати й експериментально перевірити технологію формування мовленнєвої компетентності майбутніх учителів англійської мови в умовах університету.

Дана мета визначає такі **завдання** дослідження:

1. Проаналізувати сучасні методологічні підходи до вирішення проблеми формування мовленнєвої компетентності майбутніх учителів іноземних мов у процесі вивчення фахових дисциплін.

2. З'ясувати зміст і структуру мовленнєвої компетентності майбутніх учителів іноземних мов.

3. Обґрунтувати педагогічні умови формування мовленнєвої компетентності майбутніх учителів іноземних мов у процесі вивчення фахових дисциплін.

4. Розробити й експериментально перевірити технологію формування мовленнєвої компетентності майбутніх учителів іноземних мов у процесі вивчення фахових дисциплін.

Об'єкт дослідження – професійна підготовка майбутніх вчителів англійської мови.

Предмет дослідження – умови формування мовленнєвої компетентності майбутніх вчителів англійської мови в університеті.

Методи дослідження. Для дослідження було обрано сукупність методів наукових досліджень: теоретичних – аналіз, узагальнення та синтез зібраного наукового теоретичного матеріалу, аналіз наукової психолого-педагогічної літератури, аналіз власної діяльності та діяльності інших; емпіричних –

анкетування, спостереження, бесіда, узагальнення та педагогічний експеримент.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що:

- уточнено визначення понять пов'язаних з проблемою формування мовленнєвої компетентності: майбутній вчитель, університет, компетентність та компетенція, професійна компетентність, мовна компетентність, мова та мовлення, мовленнєва компетентність;

- визначено проблеми формування мовленнєвої компетентності у майбутніх учителів в умовах університету;

- проведено аналіз формування мовленнєвої компетентності у майбутніх учителів в умовах університету; запропоновано шляхи вирішення даної проблеми;

- наведені рекомендації для поліпшення самого процесу формування мовленнєвої компетентності у майбутніх учителів в умовах університету.

Практичне значення дослідження полягає у роз'ясненні найкращих варіантів для формування мовленнєвої компетентності у майбутніх учителів англійської мови в умовах університету, а також в наочній деталізації рекомендацій щодо їх імплементації в освітньому процесі. Окрім того, результати дослідження можуть бути впроваджені в систему післядипломної педагогічної освіти.

Апробація. Частина дослідження була опублікована у тезах доповіді на тему: «Складові педагогічної майстерності сучасного вчителя» [12].

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного з них, загальних висновків, резюме (українською та англійською мовами), списку використаних джерел (58 позицій, з них 17 – іноземною мовою) та 3 додатків. Загальний обсяг роботи становить 85 сторінок, з них 64 – основного тексту. У роботі вміщено 2 таблиці та 5 рисунків.

Додаток Д
Приклад подання розділів та підрозділів у роботі

РОЗДІЛ 1

**ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОГО ПИСЕМНОГО
СПІЛКУВАННЯ**

**1.1. Сутність англійськомовної мовленнєвої компетентності в
письмі: методи, принципи та цілі її формування**

Сучасні інтеграційні процеси в освіті зумовлюють постійну трансформацію підходів до навчання, що, своєю чергою, вимагає переосмислення цілей вивчення іноземних мов. Наразі основною метою освітнього процесу у цій галузі є формування іншомовної комунікативної компетентності, яка охоплює здатність до ефективної взаємодії не лише усно, а й у письмовій формі [33, с. 118].

**1.2. Особливості формування писемного мовлення в учнів середньої
школи**

Формування писемного мовлення в учнів середньої школи є складним і багатоаспектним процесом, який вимагає врахування як психофізіологічних, так і лінгводидактичних особливостей вікової групи. У цьому віці учні перебувають на етапі активного когнітивного й соціального розвитку, що створює сприятливі умови для формування продуктивних видів мовленнєвої діяльності, зокрема письма [14, с. 103]. Проте, як зазначає В. П. Стеценко, у цей період спостерігається зниження мотивації до навчання, що ускладнює процес розвитку письмових навичок.

Додаток Е

Приклади оформлення графічного матеріалу

Процес інтерпретації, як вважає цей вчений, можна схематично подати так (див. Рис. 1.1):

Рис.1.1. Кореляція структурних компонентів процесу інтерпретації

Загальний підрахунок випадків активації цього концепту можна узагальнити так:

Таблиця 3.7.

Складники макроконцепту «FLORA» та частотність їх активації в романах

Концепт	WH (Fr)	TWH (Fr)	Sh (Fr)
BUSH	2,2	4,4	1,4
FLOWER	6,5	6,7	12,1
HERBAGE	5,9	3,6	5,3
TREE	27,5	19,2	19,5
УСЬОГО	42,1	33,9	38,3

Подані вище результати (див. Табл. 3.7) демонструють визначну частотність випадків активації певних концептів, наприклад, "FLOWER" у романі

Додаток Ж
Вимоги до оформлення бібліографічних записів

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги	
Один автор	Тарнопольський О. Б. Писемне мовлення в курсі англійської мови: методичний аспект. Дніпро, Вид-во ДНУ, 2017. 256 с.
Два автора	Заброцький М. М., Шапошникова Ю. Г. Педагогічна психологія. Лекції: навч. посіб. Херсон, 2017. 144 с.
Три автора	Цюра С. Б., Біляковська О. О., Мищишин І. Я. Дидактика вищої школи: навч. посіб. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 360 с.
Чотири автори і більше	Німецька мова для філологів: бакалаврів, магістрантів, аспірантів: підручник / Кусько К. та інші. Вінниця : Нова книга, 2006. 536 с.
Колективний автор	Культура і спільнота у становленні педагога. Монографія. За ред. К. М. Кларка і Т. С. Кошманової. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. 382 с.
Багатотомне видання	Handbuch Literaturwissenschaft: in 3 Bd. / Hrsg. von Thomas Anz. Stuttgart, Weimar: Verlag J. B. Metzler, 2007. Bd. 3. 420 S.
За редакцією	Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Право інтелектуальної власності: навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ: ЦУЛ, 2015. 560 с.
Автор і перекладач	Бойлен А. Л. Візуальна культура / пер. з англ. Ганна Лелів. Київ : ArtHuss, 2021. 206 с.
Частина видання	
Розділ книги	Дяків Х. Мовленнєвий жанр “застереження” в аспекті міжкультурної комунікації. <i>Мовленнєві жанри у міжкультурній комунікації</i> / авт. кол.: Помірко Р., Бацевич Ф., Паславська А. Львів: ПАІС, 2010. С. 93–123.
Тези доповідей, матеріали конференцій	Гуревич Р. «Інтернет і його соціальні мережі в сфері освіти: напрями використання». <i>«Інформаційно-комунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи»</i> : Зб. наук. пр. III Міжнар. наук.-практ. конф., Львів, 2012. С. 52–56. Смірнова О. Д. Основні вимоги до професійної діяльності сучасного керівника навчального закладу. <i>Університетська педагогічна освіта: історія, теорія і перспективи розвитку в умовах глобалізації</i> : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 11 вересня 2015 р.). Одеса: ФОП Бондаренко М. О., 2015. С. 232–234.

Статті з продовжувачих та періодичних видань	Канарська М. А. Комунікативна компетентність: сутність, структура та шляхи формування. <i>Молодий вчений</i>, 2021. № 3 (91). С. 159–162. Шаряк О. М. Іntenціональність висловлення і словотвірне новаторство. <i>Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія»</i>. 2019. № 41. Одеса. С. 194–197.
Електронні ресурси	
Книги	Тарнопольський О. Б., Кабанова М. Р. Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі. Дніпро: університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 256 с. URL: https://lib.duan.edu.ua/images/PDF/filol/filol_20.pdf (дата звернення: 20.05.2024)
Законодавчі документи	Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: https://urist.com.ua/act/pro_osvitu (дата звернення: 20.05.2024).
Періодичні видання	Кирилюк С. Новела Єнса Петера Якобсена «Могенс» у перекладі Ольги Кобилянської: текст і контексти. <i>Слово і Час</i> . Київ. 2023. № 6(732). С. 20–34 URL: https://il-journal.com/index.php/journal/aticle/view/1118 (дата звернення: 20.05.2024)
Сторінки з веб-сайтів	What Works Clearinghouse. Teaching Secondary Students to Write Effectively. 2019. URL: https://ies.ed.gov/ncee/wwc/practiceguide/22 . (дата звернення: 20.05.2024).
Інші документи	
Дисертації, автореферати дисертацій	Чайка В. М. Теорія і технологія підготовки майбутнього вчителя до саморегуляції педагогічної діяльності: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Тернопіль, 2006. 544 с. Сніговська О. В. Формування міжкультурної компетентності майбутніх фахівців з міжнародних відносин в освітньому середовищі класичного університету: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Уман. держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. Умань, 2014. 25 с.

Додаток И
Оформлення списку використаних джерел в роботі

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гаркуша О. О. Соціальні мережі як інструмент навчання англійській мові студентів нефілологічних спеціальностей. *Інноваційна педагогіка*, 2023. Вип. 58. Т. 1. С. 197–200.
2. Камінська Н. Ю. Ігрові моменти на уроках англійської мови. Тернопіль: Підручники і посібники. 2008. 80 с.
3. Коломінова О. О. Формування англомовної лексичної компетенції. *Іноземні мови*. 2005. № 2. С.48–51.
4. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник для студентів вищих закладів освіти / Кол. авторів від керівництвом С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2002. 328 с.
5. Calvo-Ferrer J. R. Educational games as stand-alone learning tools and their motivational effect on L2 vocabulary acquisition and perceived learning gains. *British Journal of Educational Technology*. 2017. 48(2). P. 264–278.
6. Fithriani R. The utilization of mobile-assisted gamification for vocabulary learning: Its efficacy and perceived benefits. *Computer assisted Language Learning Electronic Journal (CALL-EJ)*, 2021. 22(3). P. 146–163.
7. Ling N. S., Abdul Aziz A. The Effectiveness of Game-based Learning Strategies on Primary ESL Learners' Vocabulary Learning. *International Journal of Academic Research in Progressive Education and Development*. 2022. 11(2). P. 845–860.